

handel, som havde etableret sig i den mellem- liggende Periode, og jeg troer rigtignok, at Handelen med formalede Kornvarer stiller sig noget anderledes end Handelen med uformalede Kornvarer. Saalænge en fri Indførsel af formalede Kornvarer ikke finder Sted, saalænge der ikke allerede i længere Tid har været fuldstændig Toldfrihed derfor, saaledes at Handelen med formalede Kornvarer i det virkelige Liv ikke har antaget den samme Characterer som Handelen med uformalede Kornvarer, saa skal man indskrænke sig til, hvad angaaer denne Bestemmelse om Næringsbrug i Kjøbstæderne, alene at handle om uformalede Kornvarer. Det vil altsaa være den første Bestemmelse, som jeg skal tillade mig at foreslaae, at man i Kjøbstæderne indfører en fuldstændig Handelsfrihed med uformalede Kornvarer, og, for at forebygge fuldstændig Mistydning af den Art, som hidtil har gjort sig gjældende, og de Retsstridigheder, som hyppig i den Anledning ere opstaaede, skal man derved tillige udtryffeligt have den hele Indskrænkning, som nu hviler paa denne Handel, og afholder Kjøbstædernes Handlende fra at tilforhandle sig Noget paa Torvet. Det er jo nemlig aabenbart, at jo flere der gjøre Indkjøb paa Torvene, desto bedre ville Torvene blive forsynede. Hvad derimod Landet angaaer, troer jeg, at man kan gaae et Skridt videre, idet jeg troer, at man der kan gjøre Handelen paa Stedet saavel med formalede som uformalede Kornvarer og Brød aldeles fri, en Forholdsregel, som finder sin Støtte i flere ældre Bestemmelser, ligesom det ogsaa efter min Formening vil bidrage til paa Landet at lette Omsætningen af disse vigtigste Næringsmidler. Der er heller ikke paa Landet etableret Næringsbrug med en saadan Character, som lignende Næringsbrug have i Kjøbstæderne, ialfald have de paa Landet mere Characteren af en Begunstigelse end af en saadan borgerlig Rettighed, som enkelte Næringsbrugere i Kjøbstæderne have erholdt. Jeg troer derhos, at man i Forbindelse med disse Bestemmelser kan fastsætte en udvidet Afgang for Møllere og Bagere til at handle med de Varer, der ligge dem nærmest. Der bestaaer endnu nogle Indskrænkninger for Møllere med

Gensyn til Handelen med Meel; men jeg troer, at de bør have fri Afgang til at handle med formalede Kornvarer overhovedet af den Art, som de selv ere istand til at fabricere, og jeg skønner heller ikke rettere, end at den Tilladelse, som Læugsbagere i Kjøbenhavn allerede have til at handle med Meel, kan udstrækkes til alle Bagere, ikke blot til Kjøbenhavn, men ogsaa i andre Kjøbstæder, altsaa ikke blot til de Rugsbrødsbagere, der tillige have særligt Borgerskab som Meels- og Grynhandlere, men til alle Bagere overhovedet, hvorved Bagerens Stilling vilde blive en lille Smule forbedret. I Forbindelse hermed har jeg foreslaaet, at Bagerne skulde have Lov til at handle med Brød uden Gensyn til, om de selv havde bagt det, eller om det endog skulde være fremmed indført Brød.

Det er disse saa Bestemmelser, paa hvilke jeg, naar Sagen maatte blive fremmet, skal tillade mig yderligere at henlede Opmærksomheden. Man kunde maaskee bebrejde mig, at jeg ikke har behandlet denne Sag i et større Omfang; men jeg troer, at dette Omfang er tilstrækkeligt til at afhjælpe den væsentligste Fornødenhed, som nu gjør sig gjældende. Jeg har ønsket at gjøre Sagen simpel ved ikke at tage for Meget ind derunder. Jeg har saaledes søgt at holde ude alle Spørgsmaal om Afsetning af Kornvarer til Udlandet, navnlig fra Landet, som i flere Henseender kan være en meget tvivlsom Materie, ligeledes Bestemmelser angaaende Opkjøb paa Landet, som pleie at behandles i Lovbud af en anden Natur end det foreslaaede. Nærværende Forslag indskrænker sig, som sagt, alene til Kornvarer og Brød. Der er ogsaa, efter hvad der er mig bekjendt, flere ældre Sager i Indenrigsministeriet, som angaae deels den almindelige Handelsordning overhovedet og deels Ophævelsen af den Torvetvang, som hidtil har paaligget Bønderne, men ikke de større Jordbrugere, og som man nu har optastet Spørgsmaal om, hvorvidt den ikke kunde bortfalde. Jeg betvivler aldeles ikke, at disse Sager i sin Tid ville blive fremmede, og at man derved vil komme til at berøre adskillige af de Spørgsmaal, som jeg for Tiden ikke anseer det for hensigtsmæssigt at gaae ind paa.